

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 28 февруари 2020 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: јануари 2020 година

- Во јануари 2020 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 4,93%, при остварен минимален пад од 0,01 п.п. во однос на претходниот месец. На годишна основа, оваа каматна стапка е намалена за 0,37 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,20% и забележа пад на месечна и годишна основа за 0,06 п.п. и 0,22 п.п., соодветно.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити оствари месечен раст од 0,31 п.п. во јануари и изнесува 4,46%, додека на годишно ниво се намали за 0,31 п.п. Кај просечната каматна стапка на новопримените депозити е забележан месечен и годишен пад од 0,19 п.п. и 0,49 п.п., соодветно, со што таа се сведе на 0,95%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	1.2019	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	1.2020
во % на годишно ниво						
Вкупни кредити	5.30	5.26	5.19	5.09	4.94	4.93
Корпоративен сектор	4.59	4.54	4.45	4.32	4.17	4.13
Домаќинства	6.03	6.01	5.92	5.81	5.70	5.69
Новоодобрени кредити	4.77	4.84	4.70	4.46	4.15	4.46
Корпоративен сектор	4.43	4.53	4.29	4.11	3.80	4.19
Домаќинства	5.41	5.49	5.22	5.10	4.71	4.91
Вкупни депозити	1.42	1.42	1.41	1.36	1.26	1.20
Корпоративен сектор	1.72	1.74	1.61	1.67	1.53	1.48
Домаќинства	1.38	1.38	1.38	1.32	1.23	1.17
Новопримени депозити	1.44	1.42	1.15	1.27	1.14	0.95
Корпоративен сектор	1.29	1.15	0.96	1.32	1.11	0.71
Домаќинства	1.49	1.63	1.25	1.24	1.17	1.07

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Methodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

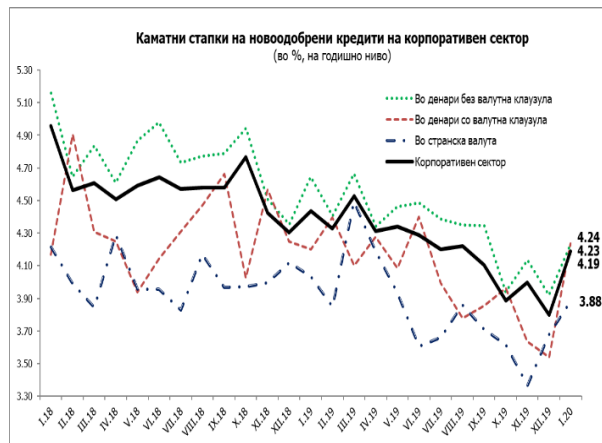
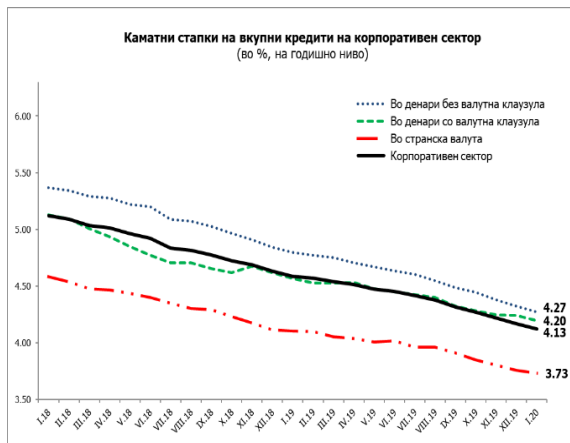
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

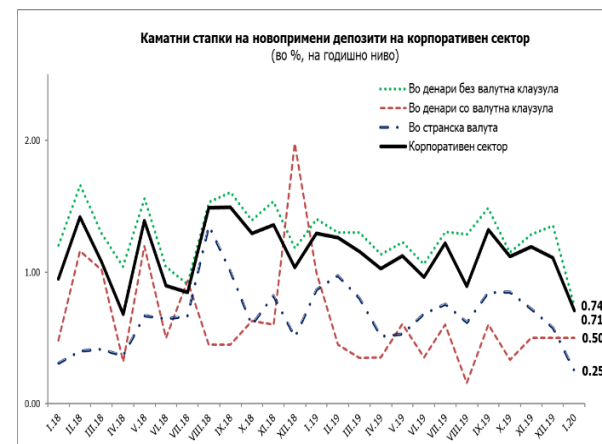
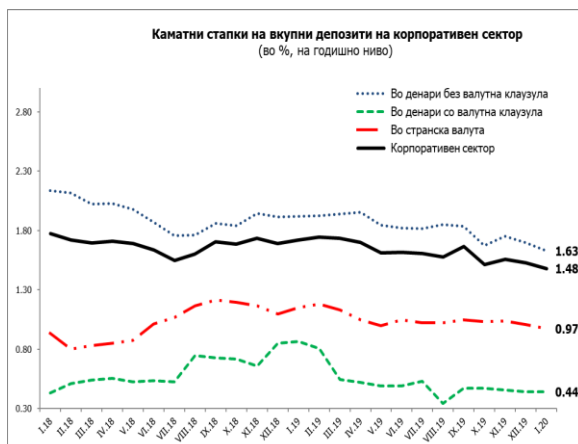
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

- Во јануари, просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор изнесува 4,13%, што претставува месечен пад од 0,04%. Надолната промена се должи на намалувањето кај сите компоненти: каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,04 п.п., соодветно) и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,03 п.п.). На годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор е пониска за 0,46 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор во овој месец оствари месечен раст од 0,39 п.п и изнесува 4,19%. Притоа, растот е резултат на зголемувањето кај сите компоненти и тоа: каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,70 п.п. и 0,31 п.п., соодветно) и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,20 п.п.). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,24 п.п.

Извор: НБРСМ.

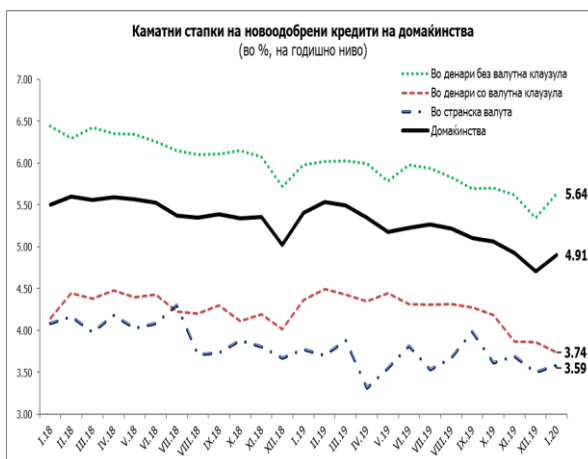
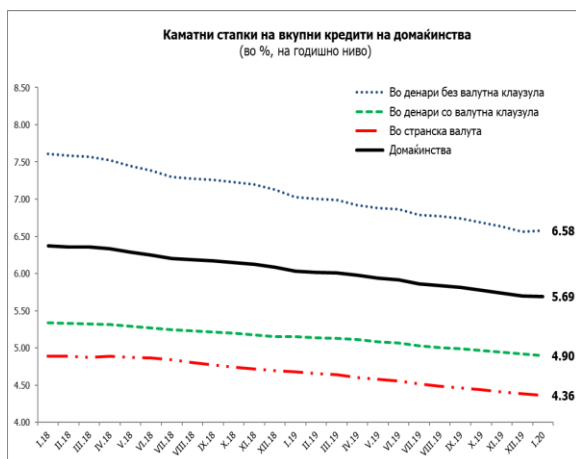
⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Јануарската каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор изнесува 1,48%, по остварен месечен пад од 0,05 п.п., кој се должи на пониските каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,07 п.п.) и на депозитите во странска валута (за 0,04 п.п.), при непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула. Во споредба со првиот месец од претходната година, оваа каматна стапка е пониска за 0,24 п.п.
- Просечната каматна стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор, во јануари е пониска за 0,40 п.п. на месечно ниво и изнесува 0,71%. Падот во целост произлегува од намалувањето на каматните стапки на депозитите во денари со валутна клаузула (за 0,61 п.п) и на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,32 п.п.), при непроменети каматни стапки на депозитите во денари со валута клаузула. На годишна основа, каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор е намалена за 0,58 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

- Во јануари, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата забележа минимален месечен пад од 0,01 п.п. и изнесува 5,69%. Анализирани според валутната структура, месечната промена се објаснува со намалувањето на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,02 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула бележат раст (за 0,02 п.п.). Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е намалена за 0,34 п.п., споредено на годишна основа.

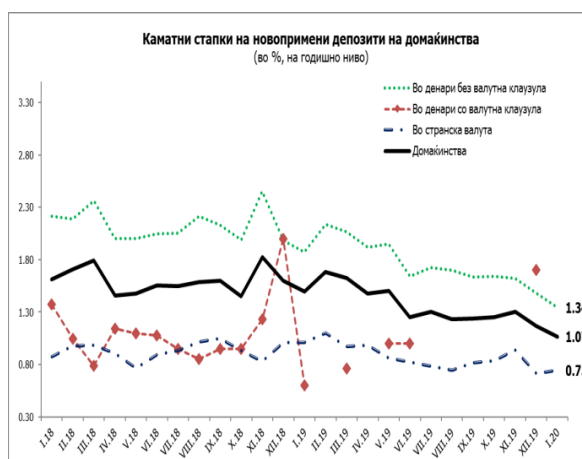
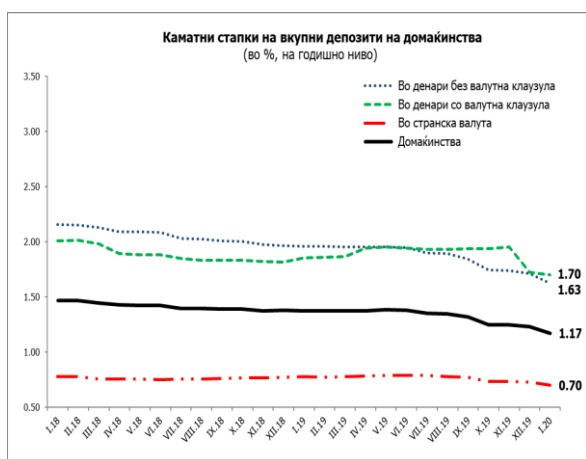
⁵ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во споредба со претходниот месец, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата во јануари е зголемена 0,20 п.п. и изнесува 4,91%. Растот се должи на зголемувањето на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,30 п.п. и 0,09 п.п., соодветно), додека каматите на денарските кредити со валутна клаузула се намалени (за 0,12 п.п.). На годишно ниво, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата забележа намалување за 0,50 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Кај просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата, овој месец е забележан месечен пад од 0,06 п.п., сведувајќи се на 1,17%. Надолната промена произлегува од падот на каматните стапки на сите компоненти на оваа категорија, и тоа: денарските депозити без валутна клаузула (за 0,08 п.п.), депозитите во странска валута и денарските депозити со валутна клаузула (за 0,03 п.п., соодветно). Во споредба со јануари минатата година, кај оваа стапка е забележан пад за 0,21 п.п.
- Во јануари 2020 година, просечната каматна стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁷ изнесува 1,07% и бележи пад од 0,10 п.п. на месечно ниво. Месечниот пад во целост е резултат на намалувањето на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,14 п.п.), во услови кога каматните стапки на депозитите во странска валута бележат раст (за 0,04 п.п.). Овој месец, банките и штедилниците не примиле денарски депозити со валутна клаузула. Анализирани на годишна основа, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата е намалена за 0,42 п.п.

⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 март 2020 година (референтен пресек заклучно со февруари 2020 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).